

INTE SOM ANDRA PAPPOR

EN SCOOPINGSTUDY - HUR FÄDER TILL BARN MED
AUTISM UPPLEVER FÖRÄLDRAROLLEN.

JESSIKA BAGINSKI

INTE SOM ANDRA PAPPOR

EN SCOOPINGSTUDY – HUR FÄDER TILL BARN
MED AUTISM UPPLEVER FÖRÄLDRAROLLEN.

JESSIKA BAGINSKI

Baginski, J. Inte som andra pappor. En scoopingstudy - hur fäder till barn med autism upplever föräldrarollen. *Examensarbete i handikapp- och rehabilitering 15/30 högskolepoäng*. Malmö universitet: Fakulteten för hälsa och samhälle, institutionen för socialt arbete, 2023.

Abstrakt

Autism är en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning som identifieras under barnets första livsår och kan bidra till en osäkerhet hos föräldrar och dess omgivning. Föräldrar till barn med autism känner osäkerhet kring hur deras barn egentligen tänker och varför de beter sig på ett visst sätt. Otillräckligheten som föräldrar, till barn med autism, upplever förstärks av de olika förväntningarna från samhället på föräldraskapet. Syftet med studien är att beskriva forskningsläget avseende pappors upplevelser av föräldrarollen. De två centrala frågeställningarna som genomsyrar hela uppsatsen är, ”Hur upplevs föräldrarollen av pappor till barn med autism?” och ”I vilken utsträckning är pappor involverade i barnets livsföring?”. Anknytningsteorin och teorin om maskulinitet är ledande genom studien. Bristen på forskning om familjer som har barn med autism är stor, ännu större är den som omfattar pappor till barn med autism. Tidigare forskning har främst haft fokus på mammor och deras upplevelser av föräldraskapet och på så sätt exkluderat pappor från forskningen. Pappor är oftast inte den föräldern som har den primära omvårdnaden för barn med autism eftersom det är mamman som oftast har omvårdnaden. Anknytning och involvering mellan barn och föräldrar är av stor vikt, främst inom de kommunikativa färdigheterna hos barnet. Pappor och mammor har olika relationer och anknytningar till deras gemensamma barn. Papporna är ofta frånvarande under barnets första levnadsår och är mindre lyhörda och engagerade, barnet anknyter fortfarande lika mycket till båda föräldrarna även fast en förälder är frånvarande. Däremot kan denna anknytning även ses som trygg och otrygg, vilket möjligtvis beror på föräldrarnas personlighet och närmanden.

Nyckelord: autism, barn, föräldraroll, involvering, pappa, upplevelser.

NOT LIKE ALL THE OTHER FATHERS

A SCOOPINGSTUDY- HOW FATHERS TO CHILDREN WITH AUTISM EXPERIENCE THE PARENTAL ROLE.

JESSIKA BAGINSKI

Baginski, J. Not like all the other fathers. A scoopingstudy- how fathers to children with autism experience the parental role. *Degree project in disability and rehabilitation 15/30 higher education credits*. Malmö University: Faculty of Health and Society, Department of social work, 2023.

Abstract

Autism is a neuropsychiatric impairment that is identified during the child's first year of life and can contribute to insecurity in parents and those around them. Parents of children with autism feel uncertain about how their child really thinks and why they behave in a certain way. The inadequacy that parents of children with autism experience is reinforced by the different expectations from society on parenting. The purpose of the study is to describe the state of research regarding fathers' experiences of the parental role. The two central questions that pervade the entire essay are "How fathers of children with autism perceive the parental role?" and "To what extent fathers are involved in the child's life?". The attachment theory and the theory of masculinity are leading throughout the study. The lack of research on families that have children with autism is great, even greater is that which includes fathers of children with autism. Previous research has mainly focused on mothers and their experiences of parenthood and thus excluded fathers from the research. Fathers are usually not the parent who has the primary care for children with autism because it is the mother who usually has the care. Connection and involvement between children and parents is of great importance, mainly in the communicative skills of the child. Fathers and mothers have different relationships and attachments to their joint children. The fathers are often absent during the child's first year of life and are less responsive and engaged, the child still attaches equally to both parents even if one parent is absent. However, this attachment can also be seen as safe and insecure, which possibly depends on the parents' personality and approach.

Keywords: autism, children, experiences, father, involvement, parental role.

FÖRORD

Jag vill tacka Oscar Krantz för hans engagemang och hans förmåga att motivera genom hela programmets gång. Han har utmanat mig i att tänka kritiskt och har varit pedagogisk och tydlig vid varje möte. Slutligen vill jag tacka min syster, Natalia Baginska som bidragit med stort stöd genom hela programmets gång.

Innehållsförteckning

1. INLEDNING	8
1.2 Problemformulering	9
1.3 Syfte och frågeställningar	9
1.3 Disposition	9
2. KUNSKAPSLÄGE	10
2.1 Autismspektrumtillstånd	10
2.2 Föräldrarollen och förväntningar	10
2.3 Föräldrastress och involvering hos pappor till barn med autism	11
2.4 Sorgen av att ha ett barn som är annorlunda	12
4. TEORETISKA PERSPEKTIV	12
4.1 Anknytningsteorin	12
4.2 Maskulinitet	13
5. METOD	14
5.1 Scoopingstudy	15
5.2 Kvantitativ metod och kvalitativ metod	15
5.3 Datainsamling	16
5.4 Urval	19
5.5 Etiska aspekter	20
6. ANALYS OCH RESULTAT	20
6.1 Upplevelse	20
6.2 Involvering	23
7. AVSLUTANDE DISKUSSION	26
7.1 Metoddiskussion	27
7.2 Resultatdiskussion	28
7.3 Vidare forskning	29
8. REFFERENSER	31

1. INLEDNING

Mitt intresse för ämnet i denna uppsats är hur involveringen av pappor till barn med autism ser ut, hur de upplever föräldrarollen men även föräldrastress.

Autism är en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning som innebär begränsningar i kommunikation och socialt samspel. Diagnosen ställs ofta i tidig ålder, redan när barnet är mellan tre och fem år. Diagnosen kan även i vissa fall ställas innan barnet är tre år men även senare än sex år (Habilitering och hälsa, 2017). Rafferty m.fl (2020) menar att en tidig diagnostisering kan ha en inverkan på hur föräldrar upplever sitt föräldraskap. Enligt Rafferty m.fl (a.a.) har pappor en viss föreställning om hur det nya livet som förälder kommer att innebära. Vidare menar författaren därför att många pappor upplever det som en lättnad då barnet får en diagnos eftersom de på så sätt kan uppleva det som en förklaring på det avvikande beteendet och samspelet med andra (a.a.)

Pappor har oftast ingen tidigare kunskap om autism när diagnosen ställs. En stor andel av pappor till barn med autism har en tro om att barnets utveckling endast är långsam, pappor lever därmed i förnekelse och har en tro om att barnet inte har en funktionsnedsättning (Rafferty m.fl, 2020.). Pappor brukar inte upplysa sin arbetsplats om att han har ett barn med autism vilket kan bidra till lägre stöd från arbetskollegor (Braunstein m.fl, 2013). Rundelli m.fl (2021) hävdar att pappor oftast upplever svårigheter av att förena yrkeslivet med familjeplikterna men att de har en önskan av att delta i barnets liv.

Föräldrar till barn med intellektuell funktionsnedsättning och barn med försenad utvecklingsförmåga är en heterogen grupp, en grupp som skiljer sig från normen. Föräldrar påverkas av många olika faktorer, allt från barnets funktionsnedsättning till yttre faktorer (Boström & Broberg 2014; Braunstein m.fl 2013). Barn med intellektuell funktionsnedsättning eller barn med försenad utvecklingsförmåga, och deras emotionella- och beteendemässiga svårigheter påverkar föräldrarna och kan på så sätt medföra stress hos föräldrarna. Föräldrar till barn med autism upplever ofta oppositionella känslor då föräldrarnas stressnivå kan bidra till både positiva och negativa känslor inför barnet. De oppositionella känslorna som föräldrarna upplever kan uppfattas och missförstås som förvirring av utomstående, vilket även i sig kan vara en ytterligare bidragande faktor till en ökad stressnivå (Boström & Broberg, 2014).

Rundelli m.fl (2021) upplyser även vikten av engagemang hos pappor. Däremot styrs pappors engagemang utifrån deras egna uppfattningar och medvetenheten från vikten av föräldrarollen som pappan bär på. Desto mer medvetenhet om föräldrarollen pappan har desto mindre undviker dem relationen till barnet med autism. Även involveringen i pappa-barn relationen och inom vården bidrar till större stöd i familjen från pappans håll (a.a.). Det är utmanande att vara förälder till barn med autism och det kan påverka föräldrarnas stressnivåer. Föräldrastressen ökar avsevärt desto svårare graden av autismen är hos barnet.

Pågrund av svårighetsgraden av diagnosen kan vissa copingstrategier förnyas och förändras (Shepherd m.fl, 2011).

1.2 Problemformulering

Bristen på forskning om familjer som har barn med autism är stor. Speciellt den forskning som inriktar sig specifikt på forskning om pappor till barn med autism. Rudelli m.fl (2021) menar att den familjeforskningen som finns idag omfattar till stor del endast mammor och kan kategoriseras som forskning om mammor. Rudelli m.fl (a.a.) förklarar att av 404 studier som studerats har 86,4% av studierna fokuserat specifikt på mammor eller på båda föräldrarna men utan någon jämförelse mellan dessa. 12,2% av de 404 studierna omfattade forskning av mammor och pappor separat och endast 1,5% av forskningen fokuserade specifikt endast på pappor (a.a.). Med hjälp av dessa siffror och procenttalen framkommer det att forskning om pappor till barn med autism är knapp. Därför är det av vikt att studera vidare om pappor för att minska kunskapsluckan i samhället.

Tidigare forskning har främst inriktats på mammor och deras upplevelser av föräldraskapet och på så sätt exkluderat pappor från forskningen. Pappor är oftast den föräldern som inte har den primära omvårdnaden för barnet eftersom det är mamman som oftast har omvårdnaden. Den föräldern som oftast har ett heltidsjobb är pappan och kan därför vara en påverkande faktor till varför det är mamman som har det huvudsakliga föräldraansvaret (Foody m.fl, 2015). Pappan vill ofta ta på sig rollen som försörjare men vill samtidigt vara den föräldern som är rolig och avslappnad, däremot krockar dessa två faktorer vilket leder till att pappan inte kan leva ut den föräldrarollen han egentligen strävar efter (a.a.).

Rudelli m.fl (2021) menar att det är av stor vikt att inkludera pappor i forskning men även att studera föräldrarna var för sig, separat. Författaren menar även att det är av vikt att studera mammor och pappor på ett annorlunda sätt som skiljer sig från varandra (a.a.). Broberg m.fl (2020) lyfter fram och berättar att forskare måste bidra till att bryta den tradition som uppstått genom tiderna, att aktivt informera och bjuda in pappor i forskning.

1.3 Syfte och frågeställningar

Pappor är ofta exkluderade från forskning som handlar om föräldrar till barn med autism då det ofta är mammor som blir omtalade eftersom de i allmänhet har en närmare anknytning till barnet. Syftet med denna scoopingstudy är att beskriva forskningsläget avseende pappors upplevelser av föräldrarollen. Scoopingstudys syfte kommer besvaras med hjälp av två frågeställningar:

- Hur upplevs föräldrarollen av pappor till barn med autism?
- I vilken utsträckning är pappor involverade i barnets livsföring?

1.3 Disposition

Uppsatsen börjar med ett kunskapsläge för att öka läsarens förståelse inom de olika områden som uppsatsen fokuserar på. Därefter lyfts de två olika teoretiska perspektiven, anknytningsteori som grundats av John Bowlby, och maskulinitetsteorin som Raewyn

Connell grundat. Efter det teoretiska kapitlet beskrivs forskningsmetoden som genomsyrat hela uppsatsen. Metoden följs av resultat och analys där den inhämtade empirin presenteras under två underrubriker som är, upplevelse och involvering. Därefter diskuteras de olika kapitlen och den inhämtade empirin utifrån teorierna i den avslutande diskussionen.

Uppsatsen syftar till pappor till barn med autism i sin helhet. För att underlätta för läsaren samt få en röd tråd och enhetlighet genom texten kommer jag mestadels att använda mig av det generella uttrycket “pappor” samt “barn”. Uttrycket “pappor till barn med autism” kommer endast att understrykas om nödvändigt.

2. KUNSKAPSLÄGE

Detta avsnitt kan betraktas som ett bakgrundsavsnitt inför uppsatsens resultat- och analysavsnitt. Avsnittet har underrubriker som redogör för autismspektrumtillstånd, föräldrastress och involvering hos pappor till barn med autism, föräldrarollen och förväntning samt sorgen av att ha ett barn som är annorlunda. Den empiri som presenteras i avsnittet är inte artiklar eller annan sorts litteratur som använts i scoopingstudy. Den nedan presenterade empirin är till för att öka läsarens förståelse och göra klart för en kunskapsgrund inför scoopingstudy.

2.1 Autismspektrumtillstånd

Autism är en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning som identifieras under barnets första livsår och kan bidra till en osäkerhet hos föräldrar och omgivningar (Attention, U.Å). Enligt Dammert (2013) upplever personer med autism svårigheter med att förstå sammanhang utifrån sina egna upplevelser men även att bearbeta information. Svårigheterna uppstår även vid förståelse av andra personers tankar, känslor och upplevelser vilket även skildrar sig i begränsningar som förekommer i socialt samspel och kommunikation. Vid sociala samspel kan personer med autism uppleva svårigheter med att förstå innebörden av olika gester, mimik och kroppsspråk. Inom kommunikationen finns det en brist i förståelsen av hur språket kan användas i sociala sammanhang eftersom språkförståelsen är otillräcklig (a.a.)

Dammert (2013) påstår att barn med autism leker oftast annorlunda lekar än vad barn utan autism gör. Barn utan autism leker oftast lekar som handlar om roller, som till exempel mamma, pappa, barn. Barn med autism leker däremot oftast med leksaker men på olika sätt, till exempel genom att snurra på en leksaksbil istället för att dra den fram och tillbaka. De kan reagera väldigt kraftigt på minimala förändringar, till exempel i vilken ordning saker utförs eller placeras och kan ha avvikande mönster av rörelser (a.a.).

2.2 Föräldrarollen och förväntningar

Föräldrar till barn med autism känner osäkerhet kring hur deras barn egentligen tänker och varför de beter sig på ett visst sätt. Omgivningen skapar förväntningar på föräldern över att de ska vara specialister på sitt barn, däremot skapar det istället osäkerhet hos föräldrarna.

Föräldrar upplever även frustration och skuld känslor över att de inte förstår sitt barns behov, och på så sätt inte kan hjälpa de på något sätt eller förklara behoven för omgivningen (Attention, U.Å).

Otillräckligheten som föräldrar till barn med autism upplever förstärks av de olika förväntningarna på föräldraskapet från samhället. Det erbjuds stöd av samhället till föräldrar som har barn med autism men även det kan vara en bidragande faktor till att föräldrar upplever känslan av att inte duga för sitt barn. Många föräldrar upplever känslan av att göra fel, oavsett vad, och hur de gör. De får ofta råd från omgivningen om hur de ska uppfostra sina barn, till exempel genom att sätta gränser eller ställa krav på barnet (Attention, U.Å). Upplevelsen av motstridighet och komplexitet är ofta förekommande i föräldrarollen. Föräldrarna till barn med autism kämpar ofta med att lyfta de positiva och negativa sidorna av föräldraskapet och påbörjar ofta ett habiliteringsarbete rörande barnet. Föräldrarna försöker genomföra en fungerande plan av bland annat skolgången men även andra behov som avser barnet. Genom att försöka få alla delar att gå ihop blir föräldern överväldigad och oftast sjuk (a.a.)

2.3 Föräldrastress och involvering hos pappor till barn med autism

Forskare har forskat om involveringen bland pappor till barn med autism. Det som uppmärksammas från den forskningen är att pappor oftast inte är engagerade eller inkluderade i barnets livsföring.

Braunstein m.fl (2013) hävdar att föräldrar till barn med autism är oftast den parten som upptäcker att barnets kommunikation och utveckling är annorlunda men även hur behandlingen sker och förloppet efter det. Pappor är ofta underrepresenterade inom forskning och många forskningar omfattar i stor utsträckning endast mammor som blir studerade inom forskningsområdet. Braunstein m.fl (a.a.) menar att nyare forskning som tillkommit presenterar fortfarande att pappor är underrepresenterade inom forskningsområdet. Däremot hävdar Boström och Broberg (2014) att representationen av pappor till barn med funktionsnedsättning har ökat eftersom pappor i nutid är mer engagerade i deras barn livsföring än tidigare. Författaren (a.a.) menar vidare att engagemanget från pappor kan vara relaterat till avinstitutionaliseringen och förändringen i samhället i västerländska samhällen. Pappor som har vårdnaden över barn med funktionsnedsättning blir i större utsträckning mer påverkade av utmaningar men även belöningar av att vårda om ett barn med funktionsnedsättning. Ökad stress och depression förekommer oftast hos mammor till barn med funktionsnedsättning medan det är blandat för pappor till barn med funktionsnedsättning (a.a.). Föräldrar som upplever föräldrastress blir mindre uppmärksamma över behoven som barnet har. Föräldrarna kan därför uppleva okunnighet och en upplevelse av straff som förälder (Akhami m.fl, 2021).

Pappor och mammor till barn med autism upplever ofta hög stress men även svårigheter i att hantera barns beteende i relation till föräldrar till barn utan funktionsnedsättning. Det fanns även ett samband mellan barns nivå av funktionsnedsättning och påfrestningen på föräldraskapet men inget samband mellan barns funktionsnedsättning och föräldrarnas stress

(Braunstein m.fl, 2013). Laxman m.fl (2014) hävdar att pappor har en viktig roll som stödjare för mammor vilket kan hjälpa och leda till minskad stress, ångest och depression. Författaren belyser att pappor bör vara mer integrerade i förhållningssättet i familjen och vara mer aktiva i föräldrarollen eftersom det kan vara en avgörande faktor i mammors depression (a.a.). Hög föräldrastress är associerat med låg tillfredsställelse av relationen mellan föräldrarna och barnet. Situationer som medför stress påverkar även interaktionen negativt vilket medför en minskad ansträngning av ömsesidig hantering av situationen (Sim m.fl, 2016).

2.4 Sorgen av att ha ett barn som är annorlunda

När föräldrar får reda på att deras barn har en funktionsnedsättning kan väldigt starka känslor väckas, sorg är en sådan känsla. Denna känsla är en reaktion på en upplevelse av att föräldern har förlorat något, till exempel planer och drömmar om framtiden för barnet. Dessa känslor är väldigt starka och kan leda till att föräldern tar in barnets problematik och på så sätt upplever motstånd. Föräldrarna har svårt att gå vidare, de hänger kvar i ett arbetsläge och tillåter inte sig själv att bearbeta eller känna. Därför kan föräldrarna fastna i en känsla av oro och skuld och på så sätt utveckla stressyndrom (Klefbom, 2013).

4. TEORETISKA PERSPEKTIV

I detta kapitel presenteras anknytningsteorin och genusperspektivet maskulinitet. Dessa teorier har valts ut som ett underlag för resultat och analys eftersom scoopingstudy ska analyseras med hjälp av understödande teorier. Med hjälp av anknytningsteorin kan vi förstå anknytning mellan pappa och barn men även mellan mamma och barn och på så sätt även förstå olika perspektiv med hjälp av teorin. Genusperspektivet lägger vikt vid skillnaden mellan genus men även likheterna. På så sätt kan vi möjligen förstå vad som skiljer sig åt mamman respektive pappan.

4.1 Anknytningsteorin

Syftet med anknytningsteorin är att klargöra för den process som sker mellan omvårdaren och barnet. Processen är det bandet som sker psykologiskt mellan dessa två parter.

Anknytningsteorin skildrar även utvecklingen från anknytning till representationer av det mentala hos barnet. Genom denna utveckling memorerar barnet anknytningen utifrån barndom som bidrar till barnets personlighetsutveckling (Broberg m.fl, 2020). Anknytning är ett speciellt fall inom de band som är känsliga och det som är gemensamt bland dessa band är, att det riktar sig mot en specifik individ som inte är utbytbar. Även kännetecknen av närhetssökanden, känslomässig relevans och känsla av obehag vid separation som sker ofrivilligt är gemensamma nämnare för olika band. För att dessa band ska vara relaterade till en anknytningsrelation ska den som är anknuten söka trygghet, beskydd men även tröst hos en person eller personer som har omvårdnaden. Barn utvecklar flera anknytningar under de första åren av barndomen som främst rör föräldrar och mor- och farföräldrar (a.a.).

Det finns även trygg- och otrygg anknytning. När en individ känner beskydd och trygghet när närhetssökningen uppstår är anknytningen mellan dessa individer trygg. När en individ inte känner beskydd och trygghet under närhetssökandet är anknytningen otrygg. Anknytningen mellan barn och förälder kan inte kategoriseras som stark eller svag. Det är av vikt att identifiera om anknytningen är trygg eller otrygg när barnet närhetssöker efter de behoven som ska bli tillfredsställda, till exempel trygghet, beskydd och tröst (Broberg m.fl, 2020). Till exempel när ett barn klänger och skriker på föräldern kan detta tyda på starka signaler på anknytning. Däremot kan föräldrarnas sätt att besvara barnets signaler leda till att föräldern inte får den effekt som var eftersträvd. Barnet blir kanske lugnt efter ett tag av skrikande och klängande och därför kan anknytningen inte definieras som stark utan närmare som otrygg. När barnet är litet är relationen och anknytningen till föräldrarna det viktigaste för barnet. Allt eftersom barnet blir äldre skapar barnet ett socialt nätverk med relationer. Då är inte längre anknytningen till föräldrarna det viktigaste för barnet men det kan fortfarande vara väldigt betydelsefullt fast än anknytningen inte behövs lika ofta (a.a.).

Anknytningsteorin är en av de viktigaste teorierna inom psykologin. Teorin handlar om människans behov och verkan av relationer som är nära. Teorin kan tillämpas i verkligheten och i relationer som till exempel mellan två personer i en kärleksrelation. Under 60- och 70 talet var anknytningsteorin väldigt ifrågasatt eftersom mammor ansågs som hemmafruar som inte skulle arbeta utan de skulle ta hand om barnet hemma. Personen som hade ansvar om omvårdnaden för barnet skulle betecknas som ”mamma” oavsett om det var biologiskt eller inte. Även begrepp som modersdeprivation och moderssubstitut användes. På grund av dessa begrepp och beteckningar fick anknytningsteorin kritik eftersom teorin ansågs endast handla om relationen mellan den biologiska mamman och barnet. Idag har dessa begrepp ändrats till ”förälder” som inte har något specificerat kön, men används på samma sätt som förr (Broberg m.fl, 2020).

Frågor som rör beteendet inom omvårdnad ställdes inte lika ofta förr till mammor och pappor som de ställs idag. Det förekommer ofta att pappan inte är lika närvarande som mamman under barnets första år. Däremot betyder det inte att den frånvarande föräldern är en person som barnet inte kan knyta an till. Barnet brukar visa anknytningsbeteende för den föräldern som har den primära omvårdnaden för barnet. Likväl om till exempel mamman som ofta har den primära omvårdnaden, inte lyssnade på barnets signaler och pappan var i närheten av situationen. Då vände barnet sig till pappan och hoppades på att pappan skulle lyssna och förstå barnets signaler. Pappor reagerar lika starkt på barnets signaler som mamman, däremot bemöter föräldrarna dessa signaler och barnets behov olika. Pappans omvårdnad kompletterar mammans eftersom pappan stimulerar barnet genom kontakten de har, men även genom att tillsammans hitta på fysiska aktiviteter som till exempel fotboll. På så sätt utvecklas även barnets utforskande (Broberg m.fl, 2020).

4.2 Maskulinitet

Connell (2008) menar att de områden som är mätbara inom könsskillnader är minimala eller inte existerande. Däremot förekommer det större skillnader mellan sociala situationer som till exempel inkomst, vårdande av barn och social makt.

Män och kvinnor följer vissa förväntningar av samhället om hur de ska agera utifrån sitt kön, det vill säga könsroll. Utifrån det synsättet finns det alltid två könsroller, manligt och kvinnligt inom de kulturella miljöerna. Maskulinitet och femininitet kan ses som könsroller som är internaliserade som anses vara ett resultat av socialisering eller inläring. Könsroller ses ofta som en samhällelig eller kulturell produkt av könsskillnader som är biologiska. Rollnormer är verkligheter som är sociala, därför kan rollerna även förändras genom processer som sker socialt. Inom könsrollsteorin är handlingen kopplad till en biologisk skillnad, manligt och kvinnligt (Connell, 2008).

Det förekommer idéer om att maskuliniteten bör förändras, däremot menar samhället att män inte kan förändras. Den sanna maskuliniteten utgår oftast från mannens kropp. Connell (2008) påstår att den maskulina kroppen driver mannens handlande men kroppen kan även sätta gränser, till exempel att män av naturen inte kan vårda för spädbarn då de inte kan amma. Militären och staten visar även en viss bild av maskulinitet för samhället. Författaren (a.a.) menar även att hegemonisk maskulinitet är en praktik som är normativ för manligheten som underordnar kvinnor. Däremot är det väldigt få män som tillhör den hegemoniska maskuliniteten. Beroende på vilken roll mannen har i det hegemoniska systemet kan graden på maskuliniteten variera. Connell (a.a.) hävdar att maskulinitet baseras på en hegemoni, det vill säga en dominerande position som män eftersträvar. En position som är hegemonisk omges av värderingar men är även fylld av status. Den hegemoniska maskuliniteten ses som positiv och konventionell utifrån beteende och agerande (a.a.).

Vanliga argument som uppstår inom familjer berör oftast frågan om vem som ska stanna hemma med barnet. Det är en fråga rörande ekonomi som oftast omfattar pappor eftersom familjens ekonomi försämras om pappan stannar hemma från arbetet. Män blir däremot allt mer intresserade av att stanna hemma och vårda för barnet, däremot berör de aspekterna som anses som attraktiva som till exempel lek och bus. De aspekterna som ses som mindre attraktiva eller tråkiga lämnas kvar åt kvinnan, som till exempel hygien och matning. Däremot syftar en del forskare att det ökade engagemanget från pappor är ett steg mot ökad jämställdhet inom familjeförhållandena (Herz, 2011). Forskare menar att män vill vara jämställda men den önskan sträcker sig endast till en viss gräns. Män vill gärna vara jämställda men när sanningen kommer upp till ytan, då vill mannen inte vara jämställd på grund av olika berörande anledningar. Samhället har en osäker bild av faderskap och föräldraskap. Föräldra- och faderskap kan se olika ut, däremot är det normativa heterosexuella, kaukasiska med medelklassbakgrund (a.a.).

5. METOD

För att stärka pålitligheten av scoopingstudy kommer detta avsnitt behandla hur utformningen av tillvägagångssättet har skett och vilka metoder som använts för att nå det resultat som kommer att beskrivas i senare kapitel. Tillvägagångssättet är detaljerat utformat i detta

kapitel. Inledningsvis beskrivs vad en scoopingstudy innebär och därefter vad kvantitativ- och kvalitativ metod är för att redogöra för det valda tillvägagångssättet. Därefter kommer urvalsprocessen att presenteras och beskrivning av hur datainsamlingen har gått till väga. Slutligen kommer en analys av empirin att diskuteras.

5.1 Scoopingstudy

Genom att använda metoden som Arksey och O'Malley (2005) skapat kan forskare hitta användbar och relevant empiri under en kort avsedd tid. Denna metod är scoopingstudy och är utformad utifrån sex steg som beskriver hur sökningen ska ske och hur den funna empirin ska användas. Dessa sex steg innefattar att identifiera forskningsfrågan, identifiera relevant empiri, urval av empiri, data kartläggning, samling, sammanfattning och analys av resultat och konsultationsövning. För att minimera tolkningsfel av vad en litteraturöversikt är kommer benämningen scoopingstudy vara ledande genom hela uppsatsen. Med hjälp av scoopingstudy, begrepp och nyckelord kan empiri av relevans lokaliseras under en komprimerad tidsram (a.a.).

Scoopingstudy har blivit en populär metod som många forskare börjat använda. Metoden innefattar ett tillvägagångssätt som att samla, analysera och redogöra för den tillgängliga forskningen som finns idag. Scoopingstudy används som en metod för att kunna kartlägga relevant empiri inom det valda forskningsområdet som är av intresse för forskaren. Det finns ingen perfekt eller fullständig information om hur en scoopingstudy ska genomföras. Metoden kan se olika ut, det beror på vad syftet med uppsatsen är (Arksey & O'Malley, 2005). Syftet med scoopingstudy är att identifiera kunskapsluckor i den befintliga empirin inom forskningsområdet. Det kan i sin tur leda till en fulländad systematisk granskning, men den behöver inte heller leda till det. Metoden används på ett sätt som ska ske transparent och ytterst noggrant. Tillvägagångssättet ska vara detaljerat och ska vara möjlig att genomföras på samma sätt av andra forskare. Genom tillvägagångssättet ökar tillförlitligheten av noggrant dokumenterade resultat (a.a.).

Eftersom denna uppsats är skriven under en bestämd tid, blir därför metoden scoopingstudy användbar. Med hjälp av metoden kan identifiering av kunskapsluckor ske under en begränsad tid. Pågrund av den bristande tiden kommer inte ett större fokus av kvalitét på empirin att beaktas. Däremot är det en av nackdelarna, inom metoden scoopingstudy är värderingen av kvalitén i empirin bristande (Arksey & O'Malley, 2005). Fokuset under sökandet av empiriskt material har för avsikt att identifiera kunskapsluckor som forskare själva undersökt och beskrivit i resultatet av sin empiri. Med hjälp av identifieringen av kunskapsluckor kan även behovet av vidare forskning inom forskningsområdet och överblick av forskningsläget att upptäckas. Denna uppsats har ämnats åt att finna relevant empiri för forskningsfrågan men även inom det valda forskningsområdet, för att kunna identifiera de kunskapsluckor som finns idag.

5.2 Kvantitativ metod och kvalitativ metod

Det som benämns som kvantitativ metod är användning av matematik, statistik, mätningar och kvantifiering. Det vill säga en metod som kännetecknas av numeristiska observationer

(Backman, 2016). Dysthe m.fl (2011) menar att en metod i en uppsats eller studie ska vara ytterst detaljrikt utformad.

Enligt Backman (2016) kännetecknas kvalitativ metod av att de inte använder siffertal, utan används av olika formuleringar som är skrivna eller talade. Frostling-Henningsson (2017) menar att kvalitativ metod behandlar tolkningar och meningar som handlar om kunskaper som inte går att precisera. Metoden intresserar sig för förståelser och innefattar verbala handlingar av situationer som är uppbyggd på jämförelser. Jämförelserna är oftast inte baserade på statistisk utan ämnar sig åt beskrivningar (a.a.).

Dessa metoder är av vikt för scoopingstudy eftersom metoden innefattar både kvalitativ och kvantitativ metod. Den kvantitativa metoden påvisas i den förberedande datainsamlingen och därefter påvisas den kvalitativa metoden under analysen.

5.3 Datainsamling

Tabell 1. Datasökning

Sökord	Begränsningar	Antal träffar
(pappa OR pappor OR fader OR far) AND (barn OR unga) AND (autism OR autismspektrum* OR autiststörning)	Inga begränsningar Peer review	19 6
(father* OR dad* OR men OR parent* OR male) AND (child* OR kids OR youth) AND (autism OR asd OR autism spectrum OR autism spectrum disorder)	Peer review och årtal 2017-2022	28,729
(father* OR dad* OR men OR male) AND (child* OR kids OR youth) AND	Peer review och årtal 2017-2022	13,883

(autism OR asd OR autism spectrum OR autism spectrum disorder)		
(father* OR dad* OR men OR male) AND (child* OR kids OR youth) AND (autism OR asd OR autism spectrum OR autism spectrum disorder) AND (roles OR responsibilities OR duties OR responsibility)	Peer review och årtal 2019-2022	1,011
(father* OR dad*) AND (child* OR kids OR youth) AND (autism OR asd OR autism spectrum OR autism spectrum disorder) AND (interference OR complication OR intervention OR intervention OR commitment)	Peer review	771

Sökningarna utformades utifrån blocksökningar där relevanta sökord sattes in i varje block. Första sökningen utformades med hjälp av tre block. I det första blocket var sökorden på svenska (pappa OR pappor OR fader OR far). Andra blocket bestod av sökorden (barn OR unga), medan i tredje blocket var sökorden (autism OR autismspektrum* OR autismstörning). Sökningens träffar omfattade flest självbiografier och böcker och hade en träff på 19 referenser. När begränsningen peer review tillämpades var det endast sex artiklar som var på engelska och innefattade endast diagnosen autism. Denna sökning gav inget resultat på användbar empiri för uppsatsen. Därför utformades ytterligare en sökning.

Andra sökningen utformades med hjälp av tre block och sökorden översattes från svenska till engelska men även synonymer användes. Första blocket bestod av (father* OR dad* OR men OR parent* OR male) och utformades med hjälp av en stjärna för att använda större variation av ordet med olika tempus. Andra blocket bestod av (child* OR kids OR youth) och tredje innehöll (autism OR asd OR autism spectrum OR autism spectrum disorder). Sökningen var begränsad med peer review och texter mellan åren 2017–2022 visades för att identifiera den nyaste och mest relevanta empirin. Sökträffen var 28,729 artiklar och de flesta vetenskapliga artiklarna fokuserade på föräldrar generellt och inte pappor individuellt vilket är det centrala för uppsatsen. Därför genomfördes ytterligare en sökning med samma ord och block, däremot plockades sökorden (parent*) bort för att få en mer fokuserad empiri på just pappor. Samma begränsningar var utformade och sökträffen resulterade i 13,883 träffar. Efter en granskning av titlarna från sökningen kunde endast en artikel identifieras som lämplig för uppsatsen. Författaren till artikeln som valdes att studeras djupare var Rudelli m.fl (2021). Begränsningen gällande tidsramen blev inte ytterligare begränsad för att inte missa möjliga relevanta artiklar för uppsatsen.

För att precisera sökningen och få med det centrala utifrån forskningsfrågorna, preciseras sökorden ytterligare och resulterade i ytterligare ett block. De tre första blocken innehöll samma sökord som i föregående sökning, i sista blocket framkom sökorden (roles OR responsibilities OR duties OR responsibility). Begränsningen av årtalen 2019–2022 gjordes och peer review. Sökträffen resulterade i 1,011 träffar och innefattade för det mesta relevant empiri om fadersrollen och pappans föreställningar av faderskapet. Utifrån denna sökning identifierades många relevanta artiklar för uppsatsens relevans. Nio artiklar identifierades, de fyra första artiklarna som valdes att studeras närmare författades av Brown m.fl (2021), Zeng m.fl (2021), Lu m.fl (2021) och Alshaiqi m.fl, (2020). Författarna till de ytterligare tre artiklarna författades av May m.fl. (2021), Cameron och Cooper (2020) och Aguiar och Pondé (2019). Författarna Bentenuto och Venuti (2019) och Aydin (2022) var de sista artiklarna som valdes att studera närmare.

För att identifiera fler relevanta empiri genom sökningar genomfördes ytterligare en sökning med fyra sökblock. Första blocket bestod av sökorden (father* OR dad*, andra bestod av child* OR kids OR youth). Tredje sökblocket innefattade (autism OR asd OR autism spectrum OR autism spectrum disorder), medan det sista innefattade (interference OR complication OR intervention OR intervention OR commitment). Sökorden valdes utifrån det svenska ordet involvering för att finna relevant empiri som rör pappors involvering i barnets livsföring. Sökningen omfattades av begränsningen peer review, men ingen begränsning gällande årtalen. Sökresultatet resulterade i 771 träffar och 10 artiklar identifierades och valdes att studeras djupare. Författarna till de fem första artiklarna som valdes att studeras djupare var är Guler (2021), May m.fl (2022), Rankin m.fl (2019), Shamsudin m.fl (2021) och Temelturk m.fl (2021). De ytterligare fem artiklarna författades av bland annat Bentenuto m.fl (2020), Dewey och Hodgkinson (2022), Sharabi och Marom-Golan (2018), Perzoli m.fl (2021), Paynter m.fl (2018). Totalt identifierades 20 artiklar.

5.4 Urval

De vetenskapliga artiklarna som upptäcktes genom sökningarna var skrivna på engelska och utgick från flera olika länder, det vill säga internationella artiklar. Genom användning av internationella artiklar breddades forskningsfältet från en världsdel till flera, vilket i sin tur bidrog till mer generell kontext utifrån pappors upplevelse av föräldraskapet som har barn med autism. Sökningarna gjordes utifrån synonymer på svenska och sedan engelska. Genom de engelska sökorden och synonymer ökade sökträffarna och mer relevant empiri kunde identifieras. Därefter påbörjades arbetet med urvalet av relevant empiri för uppsatsens syfte och frågeställning.

Först började jag med att läsa titel och abstrakt för att identifiera om de nyckelord som jag identifierat var med i någon av delarna. Därefter var det av vikt att empirin inte endast handlade om mammors upplevelse eller föräldrarnas gemensamma upplevelse av föräldraskapet. Det som är av vikt är att identifiera den empiri som omfattade pappor till stor del i empirin. Däremot kan empirin som inkluderar både mammor och pappor separat inte exkluderas eftersom den insamlade empirin skulle bli ofullständig. Därför lästes alla texter noggrant efter att jag valt ut texter med titel och abstrakt som ansågs som relevanta.

I det första stadiet av inhämtandet av empirin identifierades texterna genom titeln som skulle inkludera bland annat autism, föräldraskap eller föräldraroll. 20 artiklar identifierades. Därefter påbörjades inkludering och exkluderingsprocessen utifrån artiklarnas abstrakt. I abstraktet skulle det framgå vilket land empirin berörde och hur föräldrarna upplever föräldraskapet av att ha ett barn med autism. Efter bearbetningen av abstrakt exkluderades de texterna som inte ansågs tillföra relevant fakta för uppsatsens syfte och frågeställning. De vetenskapliga artiklarna som valdes studerades närmare i sin helhet för att få en tydligare överblick av relevans för uppsatsen. På så sätt exkluderades tre vetenskapliga artiklar efter exkluderingsgranskningen.

Vidare tas de texter upp som blivit bortvalda efter en noggrann läsning och genomgång av titlar och abstrakter. En skuggläsning av artiklarnas innehåll utfördes. De artiklar som valdes bort är Alshaigi m.fl (2020), Shamsudin och Marom-Golan (2018), Lu m.fl (2021) och May m.fl (2021).

Artikeln som Alshaigi m.fl (2020) författat behandlade endast information om båda föräldrarna, mammor och pappor tillsammans. Artikeln omfattade även endast ett specifikt område, Riyadh i Saudi Arabia. Examensarbetet är inte omfattat av endast ett specifikt område, arbetet omfattar pappors upplevelse generellt i världen. Även Lu m.fl (2021) omfattade specifikt ett enda område, Kina, vilket inte var relevant för examensarbetets syfte. Artikeln var även komplicerad för författaren att hänga med i och blev därmed exkluderad.

Shamsudin m.fl (2021) berättade endast om mammors upplevelse eller hur upplevelsen för föräldrarna tillsammans upplevs. Artikeln upplevdes därför inte som relevant för examensarbetets syfte. Den sista artikeln som var med i urvalet var artikeln författad av May m.fl (2021). Artikeln beskrev mestadels den teknik som användes för att skicka ut

information och stöd till pappor. Artikeln upplevdes inte som givande för examensarbetets syfte och blev därmed exkluderad.

Databasen Libsearch var den primära databasen som användes i alla sökningar. Det var av vikt att endast söka texter som var peer-review eftersom de då är vetenskapligt granskade. Det medför en högre trovärdighet och kvalitet för uppsatsens trovärdighet. De sökningar som skedde med hjälp av svenska sökord gav inga relevanta träffar därför fortsattes sökningarna på engelska. Alla vetenskapliga texter som valdes ut är på engelska och på så sätt medför det en övergripande syn på forskningsområdet eftersom det ger ett internationellt perspektiv.

5.5 Etiska aspekter

I kapitlet om etiska aspekter tas etik och forskningsetik, samt etikprövningsnämnden upp. Dessa aspekter är av stor vikt inom forskningen för att inte ge ut felaktig information för omvärlden.

Enligt Vetenskapsrådet (2017) är etik reflekterande, medvetande och en moral som är motiverad. Forskningsetik handlar om forskning och etik och de krav som ställs på forskaren, inriktningar och genomförande i forskningen som ska ske enligt etiska krav. Informanter, som är de personer som medverkar i forskningsprocessen, ska behandlas enligt de forskningsetiska kraven. Forskaren har ansvar från forskningen utifrån forskareetik. Informanter ska skyddas från skada och kränkning, detta etiska krav kallas för individskyddskravet som är en del av etisk kodex (a.a.).

År 2004 den första januari började Etikprövningslagen att gälla (SFS 2003:460). Lagens syfte är att skydda individen och människovärdet ska respekteras under forskningens gång. Etikprövningsnämnden ska granska de forskningsprojekt som skickas in för godkännande (Vetenskapsrådet, 2017)

De texter och artiklar som görs gällande i resultat- och analysdelen är därför alla godkända av olika etikprövningsnämnder med undantag av de texter som är litteraturöversikter.

6. ANALYS OCH RESULTAT

I kapitlet resultat och analys kommer två huvudteman att beaktas, upplevelse och involveringen som återkopplas till syftets frågeställningar.

6.1 Upplevelse

Det första temat behandlar pappors, som har barn med autism, upplevelse av föräldrarollen. Bentenuto m.fl (2020) menar att pappor har en viktig roll för barnets utveckling som börjar redan vid födseln och som fortsätter under barnets hela livsförlopp. Enligt Bentenuto och Venuti (2019) är pappor och mammor lika känsliga vid anknytningen till sitt barn. Guler (2021) hävdar att pappor kan uppleva misslyckanden och vara skeptiska inför de skyldigheter

om att ta hand om ett barn och vara en ”bra” förälder. Det medför även utmaningar inom föräldrarollen hos pappan eftersom pappor upplever påtryckningar och yttermera ansvar. Guler (a.a.) påstår även att när en familj får en tillökning, ett barn med funktionsnedsättning. Då ökar ansvarstagandet för barnets syskon och resterande familjemedlemmar. Familjen är i behov av mer pengar, tid och energi vilket medför en upplevelse av ångest och stress för pappor (a.a.).

Författarna Bentenuto och Venuti (2019) framför hur anknytningen mellan barn och föräldrar ser ut genom en studie som omfattade 60 föräldrar som var kopplade till dyader och som monitorerades separat, pappor för sig och mammor för sig, under lek med deras barn. Föräldrarna visade goda förmågor att reagera och förstå barnet och resultatet i studien visade på att barn med autism engagerade sig i utforskande lekar med både pappor och mammor separat. Däremot fanns det en viss jargong i lekarna, mammorna lekte lekarna på en symbolisk nivå medan papporna lekte betydligt mer utforskande. Författarna tydde även på att pappor har en unik interaktion med sitt barn utifrån de utförda lekarna (a.a.). Däremot menar Dewey och Hodgkinson (2022) att för att bedöma hur relationen mellan pappa och barn utvecklas måste denna process undersökas från barnets födsel till vuxen ålder. Relationen mellan pappa och barn med autism är ofta turbulenta och genomgår många förändringar. Författarna påpekar att tidigare forskning ofta fokuserar på en viss tidpunkt istället för att studera relationen under en längre period i utvecklingen och de anpassningar som görs i relationen. Det är även av vikt för att kunna identifiera skillnader och likheter huruvida relationen mellan pappa och barn utan funktionsnedsättning utvecklas, och relationen mellan pappa och barn med autism. Dewey och Hodgkinson (a.a.) belyser även den vikt av att studera de viktiga milstolparna som nås under utvecklingen i relationen från födsel till vuxen ålder. Det kan vara till hjälp för blivande pappor att förbereda sig inför sin föräldraroll till barn med autism (a.a.).

Cameron och Cooper (2020) belyser att det finns positiva egenskaper i föräldrarollen som pappor besitter. Pappor uttrycker känslor av tillgivenhet, glädje och närhet för barnets intelligens, ärlighet och humor vid vården av barnet. Vilket har lett till en acceptans för pappor som vårdar sina barn. Pappor har även en förväntad föräldraroll, som skildrar sig mestadels i de västerländska länderna. Den föräldrarollen som pappan förväntas ha är försörjare och beskyddare, inte som vårdare för barnet (a.a.). Brown m.fl (2021) hävdar att pappors kärlek till sitt barn är uppenbart när papporna beskriver de personliga och positiva förändringarna i föräldrarollen. Papporna beskriver även att tack vare deras barn har de blivit allt mer toleranta, tålmodiga och accepterande som förälder. Författarna menar även att den utvecklande föräldrarollen som pappor har i samhället ger nya insikter för professionella aktörer men kräver ytterligare uppmärksamhet och utveckling. Forskningen som Cameron och Cooper (2020) utfört belyser de påfrestningar som pappor stöter på i deras föräldraroll. En av påfrestningarna är att pappor inte gör tillräckligt för att kunna uppfylla de krav som de förväntas ha i den specifika rollen. Papporna är på så sätt tvungna att hantera samhällets normativa sociala regler och förväntningar på föräldrarollen samtidigt som de är tvungna att möta barnet med autism förväntningar. Papporna har även en viss rädsla för barnets framtid och hur denna kommer att utspela sig (a.a.)

Dewey, Hodgkinson (2022) och Paynter m.fl (2018) menar att pappor oftast har en föräldraroll som försörjare medan mammor har en föräldraroll som involverar omsorg för barnet med autism. Författarna Cameron och Cooper (2020) menar även att papporna måste reflektera över den föräldraroll de besitter som män och pappa som även ifrågasätter manligheten hos männen. Det är ytterst blandade upplevelser hos papporna eftersom vissa pappor upplever en lyckad invävning av föräldrarollen i deras identitet som upplevdes positiv. Andra pappor upplever att deras identitet inte har något gemensamt med den föräldrarollen som de idealiserat och den föräldrarollen som är verklig, att vara pappa till barn med autism. Aguiar och Pondé (2019) hävdar att många föräldrar upplever stressfaktorer i sin föräldraroll som vårdare för sitt barn. Föräldrar upplever även en egenvård som är otillräcklig, vilket leder till en påfrestad hälsa. En pappa i författarens artikel, som är den primära omvårdaren, upplever känslor av hopplöshet och ett behov av hjälp för sitt barn. En annan pappa i undersökningen, som har en tioårig son med autism, berättade att han upplevde känslor av överväldigande, han vaknade trött, med huvudvärk och högt blodtryck. Pappan träffade en psykiatriker som beslutade att pappan behövde gå igenom psykoterapi eftersom medicineringen inte räckte till. En annan pappa i undersökningen till en sjuårig son med autism berättade att det var mamman som mestadels tog hand om sonen. Pappan upptäckte att mamman blev utbränd och lämnade sina studier åt sidan för att vårda för barnet. Pappan beslutade sig därför för att ändra sina arbetstider och vara den som tog sin son till terapin för att mamman skulle få tid till sig själv och återhämta sig (a.a.).

Enligt Brown m.fl (2021) var diagnostiseringen av barnet med autism en bekräftad misstanke för många pappor. Diagnostiseringen av barnet gjorde att pappornas förväntningar på barnet och på deras egen föräldraroll förändrades. Pappor blev tvungna att anpassa sina föräldraroller till de nya situationerna som de befann sig i och började därför inhämta kunskap om barnets funktionsnedsättning, för att på så sätt förstå samt dela med sig av den kunskap som pappan inhämtat. Kunskapsinhämtningen ansåg Brown m.fl (a.a.) som en viktig process, för på så sätt hanterar och anpassar sig pappan till den förändrade föräldrarollen, att vara pappa till ett barn med autism. Det var inte enbart förväntningarna och föräldrarollen som förändrades för pappor, även ansvaret och attityden förändrades.

En pappa i Cameron och Coopers (2020) studie sa upp sig från sin arbetsplats och blev den primära omvårdaren för sitt barn. Pappan upplevde att samhället dömde honom och att den rollen som han tog sig an var en könsbestämd roll. Föräldrarollen är kraftfull då det oftast är mamman som har den primära omvårdnaden för barnet vilket leder till att pappan upplever sin manlighet som berövad. Många pappor upplever att arbetsplatserna som de förut arbetat på inte kunde anpassa sig till den oförutsägbara föräldrarollen papporna hade, därför var de tvungna att säga upp sig. Den uppgivna arbetsplatsen blev en källa av frustration och självtvivel i sitt självvärde. En annan pappa i studien berättade att arbetsplatsen upplevde som att han fann ursäkter till att vara frånvarande från arbetet. Pappan upplevde att arbetsgivarna var osympatiska för pappornas föräldraroll på grund av de könsrelaterade förväntningarna på föräldrarollen (a.a.) Papporna i Cameron och Coopers (a.a.) studie berättade att de fick öva på att kommunicera med sina barn på olika sätt. På så sätt uppskattade de den relationen de

åstadkommit tillsammans med barnet, på ett annat sätt än om barnet inte hade haft autism eller andra inlärningssvårigheter. Denna uppskattning kopplades till en viss närhet och ett särskilt band mellan pappan och barnet som papporna värderar väldigt högt.

6.1.1 Analys

Anknytningsteorin ses i två olika delar som handlar om en trygg anknytning och en otrygg anknytning. Scoopingstudyns resultat visade på både hur en otrygg anknytning kan se ut och hur en trygg anknytning kan se ut. Resultatet av en bra anknytning är en trygg anknytning som visas genom att pappan har en unik relation till sitt barn som har autism vilket Dewey och Hodgkinson (2022) understryker. Med unik menar författarna att relationen bygger på pappans kunskapsinhämtning gällande hur barnets funktionsnedsättning fungerar och vilka stöd som barnet behöver. Pappor anpassar sig då efter barnet och dess behov och då skapas en unik relation som inte kan jämföras med en relation mellan pappa och ett barn utan funktionsnedsättning. Utifrån scoopingstudyns resultat i relation till teorin upptäcktes det att mamman och pappan är lika känsliga för anknytning till barnet. Det innebär att både mamma och pappa skapar en anknytning som både kan ses som trygg och otrygg i relation till barnets funktionsnedsättning. Pappor vill även öka sina kunskaper inom barnets funktionsnedsättning för att kunna anpassa sin föräldraroll utifrån barnens behov och barnens bästa. På så sätt förändras även pappors attityd gentemot barnet. Dewey och Hodgkinson (a.a.) menar att relationen som pappa och barn med autism har är ofta turbulent och innebär många förändringar. På grund av den turbulenta relationen kan relationen skapa en otrygg anknytning.

Maskulinitets teorin handlar om vilka beteenden eller egenskaper som är bäst lämpade för män. Normerna som skapats i samhället kring hur en man ska vara är även grunden till maskulinitetsteorin. Teorin bygger på de olika könen's agerande och uppförande i ett normkritiskt samhälle. I anknytning till scoopingstudyn som utförts har det visat sig att pappor till barn med autism har svårigheter med att hantera samhällets normativa sociala regler och förväntningar på deras föräldraroll. Det leder till att pappan oftast reflekterar över sin föräldraroll vilket leder till en reflektion av ifrågasättande av manligheten. Pappor utsätts för utmaningar på grund av olika påtryckningar och yttermera ansvar. Pappor som har barn med autism har även en roll som omvårdare för sitt barn. Det påverkar pappans manlighet eftersom männen oftast är de som arbetar för att försörja familjen. För att familjen ska må bra måste det finnas pengar, tid och energi vilket oftast är mannens ansvar. Det är en bidragande faktor till en ökad ångest och stress. Herz (2011) menar att den ekonomiska frågan oftast omfattar pappor eftersom familjens ekonomi kan försämrans om pappan stannar hemma från arbetet. Däremot blir män allt mer intresserade av att stanna hemma med barnet men det berör aspekterna av lek och bus med barnet.

6.2 Involvering

Det andra temat behandlar i vilken utsträckning pappor är involverade i sitt barns livsföring. Bentenuto och Venuti (2019) påpekar att båda föräldrarnas involvering är av vikt för barnets utveckling, speciellt inom de kommunikativa färdigheterna. Författarna menar vidare att pappor blir allt mer involverade i barnets livsföring vilket även ökar medföräldraskapet.

Pappor är en ledande faktor till barnets känsloreglering, och utvecklingen inom de språkliga och kognitiva färdigheterna. Detta styrker även Bentenuto m.fl (2020) eftersom författarna i denna studie även belyser pappans viktiga roll i barnets utveckling, men även att mamman oftast har den primära omvårdnaden för barnet med autism. Vidare menar Bentenuto m.fl (a.a.) att när pappan har den primära omvårdnaden för barnet med autism är det av vikt att förstå pappornas erfarenhet, och de specifika krav på stöd från professionella och inte professionella aktörer. Pappors involvering i barnens livsföring ökar och de vill oftast bidra till barnets utveckling och vårda för sina barn. I studien av Cameron och Cooper (2020) berättade en pappa att hans partner gick på alla möten som rörde deras barn. Pappan dök endast upp när han behövde vara närvarande på mötena men även när han behövde få familjens vilja igenom för att de skulle få det stöd som de ville (a.a.).

Samföräldraskap innebär en delad uppfostran mellan tidigare partners som har ett barn tillsammans. Båda föräldrarna samarbetar tillsammans och har ett delat ansvar av föräldraskapet med delade praktiska roller (Children parenting, U.Å). May m.fl (2022) lyfter att pappor oftast fokuserar mer på samföräldraskapslivet än vad mammor gör.

Samföräldraskapslivet kan vara en bidragande faktor till det kvalitativa och kvantitativa interaktionen som pappan har med barnet med autism. Författaren gör gällande att samföräldraskapslivet kan resultera i en lägre stressnivå hos föräldrar till barn med autism, men även öka engagemanget. Kunskapsspridning om autism till pappor har resulterat i ett högre engagemang och initiering till interaktion med barnet med autism från pappans sida. May m.fl (a.a.) menar att det kan leda till en underlättad möjlighet för pappor att ta del av ansvaret för barnet med autism. Perzoli m.fl (2021) hävdar att det har skett förändringar i samhället under de senaste 60 åren. Fördelningen av hemuppgifter och hushållsarbete inom familjen har förändrats, vilket har lett till att pappor är betydligt mer involverade i föräldraskapet och i barnets omsorg.

Guler (2021) menar att många pappor diskuterar även den relation som de har med sitt barn. Däremot skiljer sig den relationen från de normativa relationerna mellan pappor och barn utan funktionsnedsättning. Pappor understryker vikten av att acceptera att deras relation till deras barn med autism är annorlunda, på så sätt stärker det bandet mellan pappa och barnet. Pappor uppskattar ofta barnens styrkor och de små prestationerna som barnet utför vilket är ännu en aspekt för ett starkare band mellan pappa och barnet, samt att de får en insikt i barnets förmågor (a.a.). Däremot menar Cameron och Cooper (2020) att pappor upplever svårigheter när deras barn inte kommunicerar genom verbalt språk. Pappan i Aguiar och Pondé (2019) studie berättar att det är det emotionella som är värst, det är inte endast omvårdnaden för barnet utan även att få kunskap om hur pappan ska handskas med svårigheterna.

Aydin (2022) belyser vikten av pappornas roll i barnets emotionella utveckling. Däremot menar Bentenuto m.fl (2020) att det finns ett behov av att identifiera olika stöd som papporna kan ha behov av. Författarna påpekar att pappors välbefinnande och hälsa påverkas både psykiskt och fysiskt vid omvårdnad för barn med autism (Bentenuto m.fl, 2020; Zeng m.fl, 2021). Därför behöver pappor stöd som är individanpassat och ett program som är fokuserat

på pappor till barn med autism (a.a.). Dewey och Hodgkinson (2022) menar att anpassningar underlättar olika svårigheter som pappor upplever. Däremot upplever pappor svårigheter när barnet med autism avviker från det beteende som är socialt accepterat. Dewey och Hodgkinson (a.a.) menar att pappor känner en viss frustration gällande stödsystem för dem och deras barn. Pappor upplevde att det inte finns ett tillräckligt stort stöd och påpekar att pappor ofta får arbeta hårt för att deras barn ska ha rätt till rätt stöd. Pappor påpekar att det finns stöd för föräldrar till barn med autism men att dessa oftast är utformade för kvinnor, och att det inte finns utformat stöd för pappor (a.a.). Guler (2021) belyser att pappor erhåller betydligt mindre socialt stöd än mammor. Bentenuto m.fl (2020) påstår att pappor ofta vill öka sin kunskap om diagnosen autism när de får reda på att deras barn har autism. Detta menar författaren att pappor gör för att dela med sig den kunskap de innehar vidare till familj och andra professionella aktörer. Bentenuto m.fl (a.a.) berättar att olika professionella aktörer utvecklar och ökar sin kunskap inom det specifika området för autism och de specifika behoven hos pappor.

Författarna menar vidare att föräldrarnas verbala förmåga gentemot barnet är olika. Papporna frågar oftast färre frågor, begär mindre från barnet och sätter namn på olika saker i mindre utsträckning än vad mammor gör. När pappor väl frågar frågor är dessa utformade i direktiv och färre uppmaningar. Pappor hängiver sig åt mindre parallellt och är även mindre lyhörda på barnets initiativ (Bentenuto m.fl, 2020; Rankin m.fl, 2019). Paynter m.fl (2018) hävdar att många pappor såg sin roll som att de "hjälpte till" mamman till barnet med till exempel hushållsarbete och uppfostran av barnet. Pappor är oftast involverade i mycket spelande med barnet med autism. Samtidigt uppgav många pappor att de längtade efter egentid vilket även var en påverkande faktor till stress. I Perzoli m.fl (2021) studie upptäcktes det att när pappor inte var involverade men visade känslighet och lyhördhet, ökade barnets engagemang. Däremot när papporna visade en kontrollerande roll tenderade barnens engagemang att minska. Författarna belyser att pappor visar mindre stöd och engagemang vid interaktionen med sitt barn till skillnad från mammor. Studien visade att när barnen upplever en negativ känsla som till exempel rädsla söker de lika mycket hjälp hos pappan som mamman. Författarna hävdar att pappor använder verbalt språk i lägre grad än mammor, däremot var barnen med autism fortfarande mer verbala med pappan än med mamman. Rankin m.fl (2019) menar att pappor blir allt mer medvetna om deras barns utveckling, vilket leder till att papporna upplever att de måste bli mer involverade i barnets livsföring. Författarna belyser även att pappor upplever svårigheter med att balansera den traditionella maskulina rollen och rollen som omsorgstagare för barnet med autism. Involveringen i barns livsföring är lika stor för pappor till barn med autism och pappor till barn utan funktionsnedsättning (a.a.).

I studien som Aguiar och Pondé (2019) utförde berättade en pappa att hans fru var deprimerad. För pappan var detta en sorg och besvikelse, han berättade att det var tillräckligt hårt att vårda om en person, nu behövde pappan vårda två personer. Författarna belyser även att papporna anpassade sitt arbete och arbetstiden efter mammans behov. På så sätt blev papporna involverade i barnets livsföring och gav även deras partner mer tid till att vila och ha tid för sig själv. Aguiar och Pondé (a.a.) menar att papporna bidrog till en stadigare hemsituation och en positivare hemdynamik. Rankin m.fl (2019) menar däremot att olika

möten och insatser som rör barnet med autism sker under dagtid då pappor oftast arbetar. Det menar författarna leder till en begränsad tillgänglighet och ökad stress hos pappor. Aguiar och Pondé (2019) menar vidare att pappor är ofta en stöttepelare för deras partner. Däremot uppgav mammorna att de oftast inte kan räkna med barnets pappa att utföra uppgifter som rör barnet eller ge omsorg (a.a.).

Dewey och Hodgkinson (2022) påpekade att många pappor är karriärsinriktade. Papporna talade ofta om de negativa aspekterna angående hur deras barn påverkade deras karriär, och att de därför inte kunnat göra framsteg i samma utsträckning som de önskat. Några pappor beskriver att deras arbetsplats hade brist på förståelse för deras situation som de befann sig i (a.a.). Författarna menar vidare att papporna upplevde påfrestningar och ett enormt tryck i balansen mellan karriär och barn. Även semesterna påverkades eftersom papporna var tvungna att anpassa semestern efter barnets behov. Papporna upplevde att de inte var lika uppmärksamma angående barnets med autism syskon. Syskonen fick inte tillräckligt med tid eller uppmärksamhet från papporna. Även Paynter m.fl (2018) påpekar att familjen inte kunde utföra normativa aktiviteter som till exempel camping eller andra fritidsaktiviteter, pågrund av de behov som barnet med autism har. Bentenuto m.fl (2020) menar att pappors behov ofta ses förbi. Pappor vill gärna ha full involvering i barnet med autism livsföring men de känner sig oftast uteslutna och ignorerade. Det är oftast mamman som har fokuset och är fullt involverade i barnets livsföring vilket leder till att pappan blir förbisedd (Bentenuto m.fl, 2020).

6.2.1 *Analys*

Anknytningsteorin kan även tillämpas i involveringen hos pappor till barn med autism. Enligt Bentenuto m.fl (2020) är pappan en bidragande faktor till barnets känsloreglering och utveckling. På så sätt kan en trygg anknytning upptäckas eftersom barnet utvecklas och reglerar sina känslor i en trygg omgivning. Däremot om anknytningen hade varit otrygg hade barnet inte kunnat utvecklas eller reglera sina känslor på samma sätt. Perzolli m.fl (2021) menar även när en pappa har en kontrollerande roll leder det till ett minskat engagemang hos barnet med autism. På så sätt kan även den otrygga anknytningen tillämpas eftersom det minskade engagemanget tyder på en otrygg anknytning.

Normerna i samhället tyder på att det oftast är mammor som är den parten som är mest involverad i barnets livsföring. Däremot har mannen en försörjande roll utifrån samhällsnormerna. Eftersom barnet med autism är i behov omvårdnad måste pappan även gå in i rollen som omvårdare som enligt normerna anses som mammans roll. Paynter m.fl (2018) menar att pappor ofta tar rollen som "hjälpare", vilket betyder att pappan hjälper till mamman att vårda för barnet. Därför menar Rankin m.fl (2019) att pappor har svårt med balansen mellan den traditionella maskulina rollen och rollen som omvårdare.

7. AVSLUTANDE DISKUSSION

7.1 Sammanfattning

Sammanfattningsvis behandlar uppsatsen de komplexa upplevelser och involvering av pappor som har barn med autism, och betonar vikten av att förstå och stödja pappors behov och roller i föräldrarollen. Huvudämnena i uppsatsen blev upplevelser och involvering.

Resultatet visade på att pappor upplever att föräldrarollen är komplex och varierande. Pappor har en stor roll i utvecklingen av barnet, dock kan det vara påfrestande med rollen och ansvaret över ett barn med funktionsnedsättning. Upplevelserna som visade sig i scoopingstudyn var att pappor kan ha olika interaktioner med sina barn jämfört med mammor. Pappors kärlek till sina barn med autism utvecklas och påverkar deras egenskaper och attityder som föräldrar. Pappors föräldraroll och manlighet ifrågasätts och påverkas av deras barns funktionsnedsättning. Pappor upplever ofta brist på stöd och behov av individanpassade program. De måste anpassa sig till förändringar i föräldrarollen och deras barns behov.

Både föräldrarna har en bidragande faktor i barnets utveckling särskilt när det handlar om barnets kommunikativa färdigheter. Pappor blir allt mer involverade i barnets livsföring och samföräldraskapet ökar samtidigt som de balanserar den traditionella maskulina rollen med omsorgsrollen. Pappor besitter en viktig roll i barnets känsloreglering och språkliga utveckling och engagerar sig i olika sätt att kommunicera med sitt barn. Pappor upplever påfrestningar när de försöker balansera karriär och omsorgsansvar och samföräldraskapet blir allt vanligare. Slutligen betonar uppsatsen att pappornas behov och upplevelser ofta underskattas och att det finns ett behov av mer stöd och förståelse för pappor som är föräldrar till barn med autism.

7.2 Metoddiskussion

Första utformningen av uppsatsen skulle ske utifrån en kvalitativ metod med hjälp av semistrukturerade intervjuer. Uppsatsens syfte skulle omfatta professionella aktörer och hur dem arbetar för att involvera och stödja pappor till barn med autism. Informationsbrev, samtyckesblanketter och intervjuguide var utformade och klara, informationsbrev skickades till organisationerna som kontaktades. Däremot var det svårt att nå respondenter och organisationerna omdirigerade mig jämnt, uppgav olika mejladresser men tyvärr framkom inga svar. Begränsningen av tiden resulterade i att upplägget av uppsatsen var tvungen att ändras och därför genomfördes en scoopingstudy. I efterhand resulterade det i en intressant och detaljerad scoopingstudy vilket slutligen blev ansenlig.

Intervjuerna med de olika professionella aktörerna hade varit ett intressant möte och rik erfarenhet. Däremot hade examensarbetets syfte och frågeställningar fått en annan karaktär och resulterat i ett helt annorlunda arbete samt resultat. Det hade varit av intresse att intervjua de professionella aktörerna för att få en annan inblick i vilket stöd som utformas specifikt för pappor till barn med autism. Det framkom likvisst i detta examensarbete vilket stöd som pappor kan och får ta del av. Däremot resulterade beslutet, att ändra examensarbetet till en

scoopingstudy, i en intressant och lärorik fördjupning från pappornas perspektiv som har barn med autism.

Det vetenskapliga artiklarna som upptäcktes genom sökningarna för scoopingstudy var engelska och utgick från flera olika länder, det vill säga internationella artiklar. Genom att använda mig av internationella artiklar behöver jag inte endast fokusera på en specifik världsdel utan kan istället dra en generell parallell utifrån pappors upplevelse av föräldraskapet. Däremot kan det medföra en lägre trovärdighet för uppsatsen eftersom upplevelser och involveringen i barn med autism livsföring kan se olika ut i olika delar i världen.

Databasen Libsearch var den primära databasen som användes i alla sökningar vilket kan medföra en svaghet för texten. Det var av vikt att endast söka texter som var peer-review eftersom de då är vetenskapligt granskade. Det medför en högre trovärdighet och kvalitet för uppsatsens helhet. En ytterligare svaghet i uppsatsen är att jag är ensam författare till uppsatsen, det leder till att jag inte har någon part att diskutera med som har samma inriktning inom forskningsområdet som mig. Andra aspekter som till exempel andra perspektiv, fördomar eller intressen kan vara en påverkande faktor av innehållet i uppsatsen. Därför är det av största vikt att jag kritiskt analyserar all empiri som jag byggt upp uppsatsen innehåll på.

7.3 Resultatdiskussion

Broberg m.fl (2020) påstår att för att ett band ska relateras till anknytningsteorin ska den som är anknuten söka trygghet, beskydd och tröst hos en eller flera personer som har omvårdnaden för barnet. När ett barn upplever trygghet och beskydd vid närhetssökande, uppstår det en anknytning som är trygg. När ett barn inte upplever känslan av trygghet, beskydd eller tröst blir anknytningen otrygg (a.a.). Perzoli m.fl (2021) beskrev att när barn upplever en negativ känsla, som till exempel rädsla, söker barnet hjälp från både mamman och pappan i samma utsträckning. Broberg m.fl (2020) påstår att anknytning är av största vikt för små barn. Även Bentenuto och Venuti (2019) påpekar vikten av anknytning och involvering mellan barn och förälder främst inom de kommunikativa färdigheterna hos barnet. Bentenuto m.fl (2020) menar att pappor har en viktig roll för barnets utveckling redan vid födseln och som därefter fortsätter under barnets hela livsförlopp. Pappor är känsliga vid anknytningen till sitt barn som ofta sker genom lek. Pappor visar en god förmåga att reagera och förstå sitt barn vilket resulterar i att barn ofta leker utforskande leker tillsammans med pappan. Däremot använder sig pappor av en viss jargong under lek med barnet, pappor leker mer utforskande lekar med barnet medan mammor leker lekar med symboliska betydelser. Vidare menar författaren att detta resultat visade på att pappor har en unik anknytning och interaktion med barn med autism (a.a.).

Herz (2011) påstår att de vanligaste argumenten som uppstår inom familjer är frågan om vem som ska stanna hemma med barnet. Det är en fråga som även rör ekonomin vilket oftast fokuseras på pappan eftersom den ekonomiska situationen i hemmet oftast försämras när pappan stannar hemma med barnet. Författaren menar vidare att pappor blir allt mer

intresserade av att stanna hemma med barnen. Däremot handlar det oftast om aspekterna, lek och bus, de mindre tillfredsställande aspekterna som till exempel hygien och matning lämnas kvar åt den kvinnliga rollen (a.a.).

Under 60- och 70 talet ifrågasattes anknytningsteorin eftersom papporna skulle vara ute och arbeta för att kunna försörja familjen, medan mamman skulle stanna hemma med barnen och vara den primära omvårdaren i hemmet. Det var väldigt vanligt att den som hade den primära omvårdnaden för barnet betraktades som "mamma" oavsett om det var en biologisk relation eller inte (Broberg m.fl, 2020). Cameron och Cooper (2020) menar att det tankesättet från 60- och 70 talet fortfarande kan kännetecknas även idag. Vissa pappor som har den primära omvårdnaden för sitt barn upplever att samhället dömdem på grund av deras val, de valde därför att säga upp sig från sin arbetsplats. Papporna upplevde även att rollen dem tog sig an var könsbestämd och blev därför dömda av samhället (a.a.). Connell (2008) påpekar att män följer oftast de förväntningar som finns i samhället angående hur dem ska agera utifrån sitt kön och könsroll. Det visas tydligt att vissa pappor bryter mot de förväntningar som finns i samhället genom att ta sig an den primära omvårdnaden för barnet med autism. På grund av det kan det möjligt medföra en känsla av att samhället dömer pappan eftersom samhället har förväntningar på hur en pappa ska te sig. Connell (a.a.) menar att maskulinitet och femininitet ses som könsroller som är internaliserade vilket anses vara ett resultat av socialisation eller inläring. Däremot menar författaren att könsroller kan ses som en samhällelig eller kulturell produkt. Därför finns det möjlighet att det samhälleliga dömande kan skildra sig på ett annorlunda sätt eftersom pappor blir allt mer involverade i livsföringen för barn med autism (a.a.).

Under barnets med autism första levnadsår är pappan oftast frånvarande. Däremot menar Broberg m.fl (2020) att barnet fortfarande kan knyta an till föräldern, trots att denne är frånvarande. Däremot visar barn ett anknytningsbeteende mot den föräldern som har den primära omvårdnaden. Pappans och mammans omvårdnadsutföranden kompletterar varandra, föräldrarna bemöter barnets behov olika. Pappan stimulerar barnet genom den kontakt de har och engagerar sig oftast för fysiska lekar som till exempel fotboll (a.a.). Bentenuto och Venuti (2019) hävdar att pappor är den ledande faktorn till barns känsloreglering men även utvecklingen inom de språkliga och kognitiva färdigheterna. Bentenuto m.fl (2020) hävdar även föräldrars verbala förmåga gentemot barnet är olika. Pappor ställer färre frågor till barnet, frågorna är oftast utformade i direktiv och färre uppmaningar (a.a.). Författarna visar att pappor och mammor har olika relationer och anknytningar till deras gemensamma barn. Papporna är ofta frånvarande under barnets första levnadsår och är mindre lyhörda och engagerade. Däremot anknyter barnet till föräldrarna lika mycket. Däremot kan denna anknytning även ses som trygg och otrygg, vilket möjligtvis beror på föräldrarnas personlighet och närmanden (a.a.).

7.4 Vidare forskning

Sökningen av empirin och skrivandet av uppsatsen har väckt flera olika vidare forskningsfrågor. Det finns ett tydligt identifierat behov av att forska vidare om den psykiska hälsan hos pappor. Men även en vidare forskning om pappans föräldraroll och involvering i

barnets livsföring med autism för att få ytterligare bredare kunskap om de faktorerna och dess påverkan. Det finns forskning som är gjord om föräldrar till barn med autism men det är endast 1,5% av studierna som rör specifikt pappor till barn med autism. Vidare forskning kan även beröra ensamstående pappor och hur deras syn och upplevelse av föräldrarollen ser ut. Forskningen kan även beröra den ekonomiska arbetarklassen som pappa till barn med autism befinner sig i och vilka förutsättningar det ger barnet. Även vilken hjälp och stöd det finns för pappor. Ytterligare faktorer som varit av intresse att forska vidare om är hur föräldrarollen och involveringen av pappor skildrar sig om barnet har en högfungerande autism eller lågfungerande autism och hur det ser ut beroende på vilket kön barnet har.

8. REFFERENSER

Aguiar M C M, Pondé M P, (2019) Parenting a child with autism. *J Bras psiquiatr*, 68, 42-47.

Akhani A, Dehghani M, Gharraee B, Shooshtari M H, (2021) Parent training intervention for autism symptoms, functional emotional development, and parental stress in children with autism disorder: A randomized clinical trial. *Asian journal of psychiatry*, 62, 102735.

Alshaigi K, Albraheem R, Alsaleen K, Zakaria M, Jobeir A, Aldhalaan H, (2020) Stigmatization among parents of autism spectrum disorder children in Riyadh, Saudi Arabia. *International Journal of Pediatrics and Adolescent Medicine*, 7, 140-146.

Arksey, H. O'Malley, L. (2005). "Scoping studies: towards a methodological framework". *International Journal of Social Research Methodology*, 8, no. 1, pp, 19-32.

Attention, (U.Å) "Till slut tar man slut" - En undersökning om hur föräldrar till barn med Aspergerssyndrom/AST* påverkas av ett extra utmanande föräldraskap.
><https://attention.se><PDF (2022-03-12)

Aydin A, (2022) Examining the Mediating Role of Mindful Parenting: A Study on the Relationship Between Parental Emotion Regulation Difficulties and Problem Behaviors of Children with ASD. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 10, 1007.

Backman J, (2016) *Rapporter och uppsatser*. Lund, Studentlitteratur.

Bentenuto A, Perzulli S, Falco S, Venuti P, (2020) The emotional availability in mother-child and father-child interactions in families with children with Autism Spectrum Disorder. *Research in Autism Spectrum Disorders*, 75, 101569.

Bentenuto A, Venuti P, (2019) From Supporting to Co-Parenting: The New Roles of Fathers. *Routledge*, 19, 30-33.

Boström P K, Broberg M, (2014) Openness and avoidance – a longitudinal study of fathers of children with intellektuell disability. *Journal of intellectual disability research*, 58, 810-821.

Braunstein V L, Peniston N, Perelman A, Cassano M C, (2013) The inclusion of fathers in investigations of autistic spectrum disorders. *Research in autism spectrum disorders*, 7, 858-865.

Broberg A, Mothander P R, Granqvist P, (2020) *Anknytningsteori*. Stockholm, Natur & Kultur.

Brown N, Marsh L, McCann E, (2021) Experiences of fathers regarding the diagnosis of their child with autism spectrum disorder: A narrative review of the international research. *Journal of clinical nursing wiley*, 30, 2758-2768.

Cameron H, Cooper L, (2020) Fathers' Experiences as Carers for Autistic Children with Learning Disabilities. *Wiley*, 49, 13-22.

Children parenting, (U.Å) Samföräldraskap.

><https://www.childrenparenting.com/sv/general-parenting/parenting-styles/1012013826.html>
<HTML (2023-10-18)

Connell R, (2008) *Maskuliniteter*. Göteborg, Daidalos.

Dammert R, (2013) *Funktionshinder – vad är det?*. Visby, Elanders Sverige AB.

Dewey K, Hodkinson M, (2022) The experiences of fathers who have a child with autism spectrum disorder: from birth to adulthood. *Emerald Publishing Limited*, 7, 1-13.

Dysthe O, Hertzberg F, Hoel T L, (2011) *Skriva för att lära: skrivande i högre utbildning*. Lund, Studentlitteratur.

Foody C, James E J, Leader G, (2015) Parenting Stress, Salivary Biomarkers, and Ambulatory Blood Pressure: A Comparison Between Mothers and Fathers of Children with Autism Spectrum Disorders. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 45, 1084–1095.

Guler M, (2021) The Effects of the Group Guidance Program on the Couple Burnout, Occupational Burnout and Work Engagement Levels of Fathers with Children with a Diagnosis of Autism Spectrum Disorders. *Eurasian Journal of Educational Research*, 92, 359–376.

Habilitering och hälsa, (2017) Tidiga tecken på autism. ><https://www.autismforum.se/om-autism/tidiga-tecken-pa-autism/> <HTML (2023-03-03)

Herz M, (2011) *Maskuliniteter: kritik, tendenser och trender*. Malmö, Liber.

Frostling-Hheningsson M, (2017) *Kvalitativa metoder*. Lund, Studentlitteratur.

Klefbom J, (2013) Barn med funktionsnedsättning. ><https://www.psykologguiden.se/> <HTML (2022-03-12)

Laxman D J, McBride B A, Jeans L M, Dyer W J, Santos R M, Kern J L, Sugimura N, Curtiss S L, Weglarz-Ward J M, (2014) Father involvement and maternal depressive symptoms in families of children with disabilities or delays. *Matern child health J*, 2015, 1078-1086.

Lu M, Wang R, Lin H, Pang F, Chen X, (2021). Perceived social support and life satisfaction of Chinese parents of children with autism spectrum disorder: Loneliness as a mediator and moderator. *Research in Autism Spectrum Disorders*, 87, 101829.

May C D, St George J M, Lanse S, (2022) Fathers Raising Children on the Autism Spectrum: Lower Stress and Higher Self-Efficacy Following SMS (Text2dads) Intervention. *Journal of autism and developmental disorders*, 52, 306-315.

May C D, St George J M, Lanse S, (2021) From Presence to Participation: Engagement with an SMS Program for Fathers of Children on the Autism Spectrum. *Journal of child and family studies*, 30, 29-37.

Paynter J, Davies M, Beamish W, (2018) Recognising the “forgotten man”: Fathers’ experiences in caring for a young child with autism spectrum disorder. *Journal of intellectual & developmental disability*, 43, 112-124.

Perzolli S, Bentenuto A, Bertamini G, Falco S, Venuti P, (2021) Father-Child Interactions in Preschool Children with ASD: A Systematic Review. *Brain sciences*, 11, 1202.

Rafferty D, Tidman L, Ekas N V, (2020) Parenting experiences of fathers of children with autism spectrum disorder with or without intellectual disability. *Journal of Intellectual Disability Research*, 68, 463-474.

Rankin J A, Paisley C A, Tomeny T S, Eldred S W, (2019) Fathers of Youth with Autism Spectrum Disorder: A Systematic Review of the Impact of Fathers' Involvement on Youth, Families, and Intervention. *Clinical Child and Family Psychology Review*, 22, 458–477.

Rudelli N, Straccia C, Petitpierre G, (2021) Fathers of children with autism spectrum disorder: Their perceptions of parental role a predictor of caregiving satisfaction, self-efficacy and burden. *Research in autism spectrum disorders*, 83, 101744.

Etikprövningslagen (SFS 2003:460).

Shamsudin I D, Brown T, Yu M, Lentin P, (2021) Parents of children with autism spectrum disorder’s perception on parent-implemented home-based developmental, individual-difference and relationship (DIR)/Floortime® intervention. *Emerald Publishing Limited*, 7, 294–310.

Sharabi A, Marom-Golan D, (2018) Social Support, Education Levels, and Parents' Involvement: A Comparison between Mothers and Fathers of Young Children with Autism Spectrum Disorder. *Hammill institute of disabilities*, 38, 54-64.

Shepherd D, Landon J, Taylor S, Goedeke S, (2018) Coping and care-related stress in parents of child with autism spectrum disorder. *Anxiety, stress & coping*, 31, 277-290.

Sim A, Cordier R, Vaz S, Falkmer T, (2016) Parent training intervention for autism symptoms, functional emotional development, and parental stress in children with autism disorder: A randomized clinical trial. *Research in autism spectrum disorder*, 31, 30-52.

Temelturk R D, Yurumez E, Uytum M C, Oztop D B, (2021) Parent-child interaction, parental attachment styles and parental alexithymia levels of children with ASD. *Research in Developmental Disabilities*, 112, 103922.

Vetenskapsrådet, (2017). God forskningssed. ><https://www.vr.se>< PDF (2022-07-16)

Zeng S, Zhao H, Hu X, Lee J D, Stone-MacDonald A K, Price Z W, (2021) Are we on the same page: a dyadic analysis of parental stress, support, and family quality of life on raising children with autism spectrum disorder. *Journal of developmental an physical disabilities*, 33, 599-618.